

FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE

L
KC
A

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

programma cultuurparticipatie

Samenvatting analyse projectenmonitor 2023

Dit document is een samenvatting van het rapport van Significant APE dat op 1 november 2023 verscheen. Het volledige rapport *Analyse projectenmonitor 2023* is kun je op de website van LKCA downloaden.

Deel 1 Plananalyse gestarte projecten

Dit gedeelte heeft betrekking op het totaal aantal projecten die in de projectenmonitor staan. Het gaat om projecten die in de periode 2020 tot en met de eerste helft van 2023 zijn gestart. Dit zijn in totaal 336 projecten die gegevens hebben ingevuld. Omdat projectleiders per onderdeel niet alles hebben ingevuld, rapporteren we soms op minder projecten.

Kenmerken van projecten

- Veel projecten vinden plaats in de provincies Noord- (70) en Zuid-Holland (66), veelal in grote steden zoals Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. In de provincies Drenthe (11) en Zeeland (8) vinden de minste projecten plaats. Veel projecten vinden plaats in en rond het centrum gelegen stadswijken (64%), in stedelijke centra (48%). In dorpskernen (19%) en landelijke gebieden (11%) vinden minder projecten plaats.
- De meeste aanvragen komen vanuit de culturele sector (met name door centra voor de kunsten en podiumkunstgezelschappen), gevolgd door welzijn (met name buurtcentra, jongerenwerk, gevolgd door sociaal werk). In de sector zorg zijn het met name de gehandicaptenzorg, ouderenzorg/geriatrie en verzorgingstehuis/verpleeghuis/woon-zorginstelling die aanvragen. Ook vanuit het onderwijs zijn er 26 aanvragende partijen (HBO, MBO, VO, PO, SO en WO).
- Ongeveer 2/3 van de projecten richt zich op meerdere leeftijdsgroepen. Meest genoemde doelgroepen zijn jongeren tot 18 jaar, gevolgd door de doelgroep 28-65 jaar.

Cijfers

- Projecten richten zich op meerdere kenmerken van de doelgroep. Zo richten de meeste projecten zich op mensen die eenzaamheid (57%) en financiële drempels ervaren (55%), mensen die een cultureel diverse achtergrond hebben (49%) of mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking (46%).
- Aansluiting bij thema's in zorg en welzijn waar de projecten zich mee bezighouden zijn: meedoen aan de samenleving (86%), bevorderen van (psychosociale) gezondheid (72%),

eenzaamheidsbestrijding (65%), vergroten van zelfredzaamheid (65%), verbeteren van de kwaliteit van leven (64%), leefbaarheid in de wijk (40%) en de integratie van nieuwkomers (23%).

- Projectleiders hebben de verwachting dat de doelgroep verbeteringen wenst op het gebied van sociale, mentale, informatieve, praktische en/of financiële toegankelijkheid.
- Activiteiten die plaatsvinden zijn onder andere: workshops (75%), bijeenkomsten (51%) presentaties (47%) en optredens (45%). Vaak gaat het voor de deelnemers om een combinatie van leren met presenteren.
- Binnen een project komen vaak verschillende kunstdisciplines aan bod. De meest genoemde zijn: theater (48%), dans (43%), beeldende kunst (41%) en film/fotografie (38%). E-cultuur, festiviteiten en rituelen, circus en archeologie zijn disciplines die zelden aan bod komen binnen de projecten.
- Er wordt samengewerkt met partijen uit een andere sector voornamelijk vanwege de kennis die hun partner heeft over de doelgroep.
- 71% van de projecten ontvangt ook financiering van de gemeente, 10% van de projecten ontvangt ook financiering van de provincie en 55% van de projecten ontvangt financiering van één of meerdere fondsen.
- Veel projecten kiezen ervoor om niet te werken vanuit vast vooropgezette activiteiten. Deelnemers krijgen veel inspraak in wat ze willen leren en hoe ze dat doen. Soms is het wel nodig om de deelnemers eerst kennis te laten maken met de mogelijkheden die er zijn voordat ze zelf keuzes kunnen maken.

Deel 2: Reflectie op afgeronde projecten

Omdat veel projecten nog lopen gaat deze analyse over een kleiner aantal projecten. 128 projecten hebben bij afronding van hun een project een reflectieverslag ingevuld.

Kenmerken

- Er waren gemiddeld 333 deelnemers en gemiddeld 1600 bezoekers aan presentaties/voorstellingen/tentoonstellingen.
- 76% van de projecten heeft concrete plannen om de samenwerking voort te zetten; 18% wil de samenwerking voortzetten maar heeft nog geen concrete plannen, bij 3% stopt de samenwerking (voorlopig) na het project.
- 69% van de projectleiders geeft aan het project, of een onderdeel hiervan, voort te zetten.

Positieve effecten:

- De meeste deelnemers waren al wel eens in aanraking geweest met culturele activiteiten. 18% van de deelnemers had nog nooit meegedaan aan een culturele activiteit. De meeste deelnemers geven aan dat ze vaker mee willen doen aan dergelijke activiteiten (53% zeker, 30 denkt van wel, 15% misschien)
- Zowel projectleiders, betrokken uitvoerende professionals en deelnemers geven aan dat deelnemers hun talenten kunnen laten zien, blij en enthousiast zijn en door deelname lekkerder in hun vel zitten en zelfverzekerder zijn.
- Volgens projectleiders en professionals zijn met name sociale drempels, informatieve drempels en financiële drempels voor deelname aan cultuur verlaagd.

Dilemma's/uitdagingen die de projecten zijn tegengekomen

- Tijdgebrek, personeelstekort en financiering.
- Het overschatten van de zelfredzaamheid van de doelgroep zorgt voor vertraging
- Het vragen van een financiële bijdrage van deelnemers werkt belemmerend.
- Rolstoeltoegankelijkheid (toilet, geschikte parkeerplek, hoge drempels, lift) van theaters.

Leerpunten van projecten

Werving

- Reserveer voldoende tijd voor zowel het werven van deelnemers, het werken aan de naamsbekendheid als evalueren;
- Leg bij het werven van deelnemers de focus op een voor de deelnemers vertrouwde omgeving;
- Zet ambassadeurs in bij werving, bij voorkeur mensen die de doelgroep goed kennen.

Begeleiding van de doelgroep

- Creëer een veilige omgeving, zodat deelnemers zichzelf kunnen zijn en zich kwetsbaar durven op te stellen;
- Het aanspreken van talent geeft vertrouwen, eigenwaarde en hoop aan deelnemers;
- Wees flexibel in de projectopzet; pas de intensiteit of de vormgeving aan op de behoefte van de doelgroep.
- Ruim voldoende tijd in voor tussentijdse evaluatie en reflectie met deelnemers.

Samenwerking

- Bouw aan de organisatiestructuur. Stel een kernteam samen met flexibele schil van externe professionals.
- Meer tijd nemen voor voorlichting over het project in de betrokken organisaties.
- Werken met een vast betrokken team zorgt voor commitment, herkenning en verbetert de kwaliteit van een project.
- Vaste evaluatie- en/of reflectiemomenten verstevigen de samenwerking.
- Heldere rolverdeling vaststellen en communiceren.
- Het project opdelen in kleine stappen draagt bij aan het bereiken van doelen en doelgroep.

- Wees flexibel met de nodige aanpassingen in het project; let op het leertempo van de deelnemers.
- Geef deelnemers de regie over de activiteiten en uitvoering van het project maar schep kaders.
- Leg gemaakte afspraken vast in een document. Dan kun je elkaar daar aan houden.
- Maak een werkplan voor interne en externe communicatie en maak bij voorkeur één persoon verantwoordelijk voor het communiceren van resultaten naar externe stakeholders.

Financiering

- Het eerder nadenken over structurele financiering helpt bij het voortbestaan van het initiatief;
- Monitor je opbrengsten en informeer je stakeholders hierover.

